5. Treschdeen, 29. nowembrî. 1906.

Latweeschu Awises.

Makfâ,
par pastu peesuhtot:
par gadu . . 3 rub. — kap.
par ½ gadu . 1 „ 60 „
par ¼ gadu . — „ 90 „

Uf ahrsemèm 4 rub. 50 kap., 2 rub. 30 kap., 1 rub. 20 kap.

Isnahk diwreis nedelâ.

ja: № 14.

85. gada-gahjums.

Sludinajumi makfâ:
par sihku rakstu rindiņu 8 kap., preekschpusê 20 kap.

lasitajeem.

[illegible] abonentcem blanudas issuhtischawineem un ziteem saweem zeen. lasitajeem laipnu luhgumu, lai wini laikraksta apstelleschanu nenowilzinatu lihdſ wezâ gada paschâm pehdejâm waj jaunâ pirmajâm deenâm. Pa seemas swehtkeem un jaungada laiku pasta eestahdes leelakâs pilsehtâs tâ jau tikko spehj darbus weikt pee daudzo swehtku suhtijumu, kâ ari tagad tik wisai eezeenito laimes wehlejumu kahrtischu sanemschanas un issuhtischanas. Ja nu abonentu leelais wairums sawus apstellejumus sataupa uf paschu jaunu gadu, tad tiklab weetejai pasta eestahdei darbs war kluht tihri neweizams, kâ ari ekspedizijai war zeltees kawekli pee laikraksta ahtras un kahrtigas issuhtischanas. Tadehk buhtum zeen. lasitajeem koti pateizigi, ja wini sawus apstellejumus isdaritu rehz eespehjas drihs. **Ekspedizija.**

„Mahju Kalendaru" uf 1907. gadu peesuhtisim saweem schi gada abonenteem ar weenu no nahkoscheem numureem.

Administrozija.

Basnizas reformu projekts.

(Turpinajums.)

Peelikums IIb.

Basnizleetu apakschkomisijas lozekla, teesleetu kandidata E. Strausa sewischkâs domas par mahzitaju zelschanas jautajumu.

I.

Stahwedams uf wispahrigâ basnizas redses punkta, es prinzipâ isfakos par basnizas patrona teesibas atzelschanu — eezelt preeksch basnizas draudses mahzitaju un stahwu par scho teesibu atdoschanu paschas draudses iswehletam draudses organam.

Matimi:

1) Patronu teesibas, eezelt draudses mahzitaju, kaut gan tâs eemantotas ziwilteesibu zelâ — tomehr, pee sawas realiseschanâs, pahrwehrschâs par publiskâm teesibâm, kas kaloo newis scho teesibu nesejas personas priwatâm intresêm, bet wispahribas intresêm, proti basnizas draudses intresêm.

Tadehk par aizinato scho publisko teesibu leetotaju ir jaeeskata basnizas draudse, kurai wajadzetu ustizet scho teesibu realiseschanu zaur likumâ noteiktu preekschstahwibu.

2) Kâ patstahwigi lozekli basnizu draudschu sastahwâ, pehz semneeku brihwlaischanas, eestahjâs jauni elementi, semneeku mahju ihpaschneeki un arendatori, kureem ir ustrautas nodewas basnizai par labu. Zaur projekteteem personigeem nodokleem basnizai par labu tiks aizinats klaht nemt dalibu basnizas mehrku sasneegschanâ wehl leelaks basnizas draudses lozekku skaits. Un tapehz pehz taisnibas ari schim basnizas draudses lozekku schkirâm majadzetu dot teesibas pee mahzitaju wehleschanas.

3) Kâ paredsams, tad basnizas draudses intreses pee basnizas leetâm wehl wairak attihstisees ar winas darba lauka paplaschinaschanu, proti, zaur eespehju peedalitees pee mahzitaja wehleschanas, — akta, kam sewischki leela nosihme preeksch wisu draudses lozekku dsihwes. Pret paschas iswehletu draudses ganu wina katrâ sinâ jutis leelaku ustizibu un weeglaki stahsees ar winu sirsnigôs sakarôs, nekâ ar mahzitaju, kas eezelts bez winas sinas un pe balischanâs.

II.

Tomehr mahzitaja eezelschanas teesibu pahreja uf draudsi newar notikt tuhlit, bet tikai tad, ja ispilditi sinami noteikumi, ar kureem zeeschi saistita muhsu basnizas eksistenze un winas selmiga usplaukschana.

1) No patronata atzelschanas brihscha ari patronata nodewu [illegible] mairs nebuhs. Bet schîs nodewas is- [illegible] emes klauschas, [illegible] ku basnizu sa- [illegible] u saimneezisko funda- [illegible] sigs.

[illegible] i — zaur semes no- [illegible] eem, kas pahrwalda [illegible] odokleem, kuri isda- [illegible] kustamu ihpaschumu, [illegible] — newar dot bas- [illegible] dahwatâ tizibas tole- [illegible] waretu buht newis ob- [illegible] u kahrtiga eemaksaschanu [illegible] nepastahwigeem un nedro- [illegible]

[illegible] scho, basnizai par labu maksa- [illegible] nodewu weetâ, sewischki semes klauschu weetâ, nebuhs atrasts zits droschs pamats, kas israhditos par ihstu un peeteekoschu ekwiwalentu (pretswaru), patronata atzelschanai buhtu nepahrredsamas, preeksch basnizas draudses nopeetni draudoschas sekas.

2) Tagadejâ laikâ basnizas draudsêm wehl naw ne sewischkas eestahdes, ne organu, kuri waretu taisit nolehmumus un labi apdomatâ kahrtâ issazit to, ko waretu saukt par draudses gribu. Wispirms mums ir majadsigs nodibinat sawam noluhkam peemehrotu basnizu draudschu organisaziju, kas nodroschinatu basnizas draudses leetu paschpahrwaldischanu un mahzitaju iswehleschanu tahdâ mehrâ, ka nebuhtu eespehjams west basnizai kaitigas agitozijas un peerunaschanas. Tahdu droschibu naw eespehjams sasneegt weenigi zaur organisazijas statutu isdoschanu un eeweschanu preeksch basnizas draudsêm, bet to war sagaidit tikai tad, ja basnizas draudses buhs peeteekoschi eepasinuschâs ar jaunajâm paschpahrwaldibas un paschatlihstibas teesibâm lihdſ ar wisâm winu sekâm, un sasneeguschas zaur peedsihwojumeem un sabeedrîtâs dsihwes praksi sinamu nogatawoschanâs pakahpeenu.

Pamatojotees uf schâm, scheit tikai ihsumâ motiwetâm domâm, es tagadejâ laikâ atrodu mahzitaju iswehleschanas teesibu nodoschanu draudsei un patronata atzelschanu par neispildamu un basnizas interesêm kaitigu. Newar atsazitees no koti eewehrojamas, zaur semes klauschâm nodroschinatas un paleekami pamatotas basnizas mantas dakas, neredsot tâs weetâ pilnwehrtigu zitu mantu. Tikai tad waretu buht runa par mahzitaja eezelschanu no paschas draudses, kad jau eksistetu labi eerihkotas basnizas draudses, kuru organeem buhtu eespehja aistikt lihdſ tahdai gatawibas un atbildibas sajuhtas pakahpei un saskanâ ar to rihkotees, kâ tas ir nepeezeeschams usnemotees tik atbildigu rihzibu, kahda ir draudses gana brihwa iswehleschana.

Patronata atzelschanu un mahzitaju iswehleschanas teesibas atdoschanu basnizas draudses preekschstahwibai, saskanâ ar augschâ islikto, majadsetu atlikt lihdſ tam laikam, kamehr nebuhs ispilditi minetee noteikumi. Jo ahtraki no jauna dibinamee basnizas draudses organi spehs pareisi ispildit uf sewi usnemtos usdewumus, isleetojot wineem no jauna dotâs teesibas un ispildot wineem ustizetos paschpahrwaldibas peenahkumus, un jo ahtraki schee basnizas draudses organi, uf peedsihwojumu un ruhpigu preekschdarbu pamata, usmetlês nepeezeeschamos lihdsekkus un zeku preeksch pastahwigas un droschas basnizas nodroschinaschanas mantas sinâ, jo ahtraki paschas draudses sasneegs to brihdi, kurâ winas, labi sagatawojuschâs, warês kertees pee sawu mahzitaju brihwas iswehleschanas, kahdas teesibas, pehz manâm domâm, tad wairs newarês leegt un katrâ sinâ ari neleegs. Lihdſ tam laikam tomehr basnizas draudsêm majadsetu dot un nodroschinat likumigâ kahrtâ, tuhlit pehz winu organisaschanas, sinamu lihdsdalibu pee mahzitaju eezelschanas, kura kurmet wehl peederetu patronatam.

III.

Majadsetu atkaut basnizas draudsêm darit eespaidu uf patrona warâ stahwoscho mahzitaja eezelschanu, likumigâ kahrtâ realisejot un gaischi noteizot basnizas draudschu lozekku teesibu, kas paredseta jau pantâ 415, Sehj. XI, d. I Lik. kr., isd. 1896. g. — pasinot, ka wini naw meerâ ar kandidatu, kursch no patrona puses preeksch basnizas draudses mahzitaja weetas ustahdits.

Minetais pants islikts neskaidri un tadehk praksê tam newareja buht tahds eespaids, kahds buhtu wehlams.

Wispirms majadsetu buht noteikti apsihmeetam eemesleem, uf kuru pamata ihsti protesta teesiba, jeb, labaki sakot, negribeschana waretu dibinatees. Tahdu eemeslu skaitâ waretu ustahdit schaubas par atteezigâ mahzitaja dsihwes un mahzibas weidu, meesas truhkumus (balss wahjumu, aisraukschanos u. t. t.), nepilnigu Latweeschu un Wahzu walodu praschanu.

Tad majadsetu noteikt, ka, ja basnizas draudses preekschstahwiba ar ne masak kâ ⅔ balsu wairakumu lihdſ likumâ nosakomam terminam pasinos sawu protestu, patrons ir speests, atkal lihdſ likumâ noteizamam terminam, isredset jaunu kandidatu. Ja basnizas draudses preekschstahwiba ari pret scho kandidatu pasinos protestu augschâ sazitâ kahrtâ, tad mahzitaja eezelschanai janoteek zaur konsistoriju, kurai tomehr newajag teesibas, eezelt mahzitaju, kas jau reis no basnizas draudses preekschstahwibas atraidits.

Tahdâ zeltâ, kas waretu weenâ waj otrâ sinâ tikt papildinats, waretu aistikt lihdſ laut gan ne teeschai, bet katrâ sinâ ne neezigai lihdsdalibai pee draudses mahzitaja eezelschanas. Ar laiku otrâ nodakâ mineteem noteikumeem ispildotees, schai neteeschai draudses lihdsdalibai majaga pahreet teeschâ — teeschâ basnizas draudses gana iswehleschanâ no winas preekschstahwibas puses.

Peelikums IIc.

Kursemes Latweeschu semneeku aisstahwju sewischkas domas jautajumâ par basnizas patronata teesibu.

Kursemes muischneezibas muischu ihpaschneeku teesiba eezelt pehz sawa eeskata mahzitaju, jeb tâ sauzamâ patronata teesiba ir jaeeskata par sawu muhschu pahrdsihwojuschu institutu.

Daudsas no muhsu basnizâm ir dibinatas katoku tizibas laikmetâ; daudsâm no winâm ir japateizâs par sawu pastahweschanu bijuscheem Kursemes luteranu herzogeem, un tikai daschas basnizas tikuschas dibinatas no priwateem semes ihpaschneekeem, pee kam ehkas katrureis tikuschas zeltas ar muischu ihpaschneeku un zitu draudses lozekku kopu spehkeem.

Katoku basnizas un bijuscho herzogu teesibas newareja pahreet uf tagadejeem muischu ihpaschneekeem bez sewischkeem rakstiskeem dokumenteem, kuri peerahda schahdas teesibas zesiju, Turpretim muischneekeem, kuri sauzâs par „patroneem", tamlihdsigu dokumentu naw. Priwateem ihpaschneekeem un winu pehznahzejeem war buht patronata teesiba tikai tanî gadijumâ, ja wini dibinojuschi weenu waj otru basnizu ar to nosazijumu, ka wineem teek dota patronata teesiba un kad schahdâ kahrtâ eeguhtâ patronata teesiba ir tapuse Wisaugstaki apstiprinata (salihdſ. 766. un 768. p. p. I. d. XI. Sehj. Likumu Swodâ, 1896. g. isdewumâ). Schahdas zaur Wisaugstaku apstiprinojumu sankzionetas patronata teesibas naw neweenam no muhsu basnizu „patroneem". Wini isleetoja scho teesibu tikai faktiski, bet tâ ka wina pehz 767. panta noteikuma tanîs paschôs likumôs newar tapt eeguhta uf noilguma pamata, tad wini leetojuschi scho teesibu nelikumigi. Patronata teesibu peekriteji waretu scho aisrahdijumu apgahst tikai ar originaldokumenteem, kuri apstiprinatu patronata teesibu weenâ waj otrâ basnizas draudsê; bet, mehs atkahrtojam, wineem schahdu dokumentu naw.

No scha tas isnahkums:

I. Neweenam no Kursemes muischneekeem naw bijuschas un naw likumigas patronata teesibas.

Ja ari peenemtum, ka weenam waj otram muischneekam buhtu tahdi dokumenti, t. i. uf patronata teesibu, mehs prinzipâ atsihstam scho institutu par kaitigu preeksch muhsu basnizas, tâ religijas, kâ ari tikumibas sinâ. Jau wahrda jehdseens „basnizas patrons" aisrahda uf wina tehwischkigo gahdibu par basnizu, kahda bez schaubâm bija winas pirmatnejam dibinatajam. Scho gahdibu pahrzelt uf wina pehznahzejeem pehz likuma naw eespehjams, bet ja winas truhkst, tad pati patronata teesiba saudê katru nosihmi.

Tâ tas ari ir pee mums. Reti gadijumi, kur patrons leekâs waditees no draudses garigâs labklahjibas, bet jo beeschaki winsch eezek mahzitaju waj nu tap hz. ka tas bijis winam labs Dorpatas „studiju beedrs", jeb waj tapehz, ka tas stiprs peekritejs patrona polituskem usskateem. Sem schahdeem apstahkleem eewehletee mahzitaji, saprotams, attaisno no patrona uf wineem likitâs zeribas.

Patronata peekritejeem pat nepeeklahjâs atsauktees uf weetejeem likumeem (552. un 4032. p. p. III. d. Weet. Lik., 769. p. un nahkoschee I. d. XI. sehj. Likumu Swodâ 1896. g. isdew.), pehz kureem patronata teesiba teek nolikta uf weenu pakahpeni ar jakts un krogeschanas teesibu, isdoschanu arendâ, un pat pahreet uf tahdâm personâm, kuras nepeeder pee luteranu basnizas, un pat netop schi teesiba atnemta tanî gadijumâ, ja patrons ir ateists (774. p. pehz pehdejo reis peeweetâ likuma). Scho likuma projektu sastahditaji naw bijuschi sirds tizigo lauzineeku preekschstahwji, bet weetejâs waldoschâs klases politiki, kuri tagad gruhti wihluschees sawôs aprehkinôs, jo draudsêm usspeestâ neewangeliskâ mahzitaju eewehleschanas kahrtiba eezekot schîs amata personas no Wahzu tautibas, kuras nepahrwalda peeteekoschi Latweeschu walodu, un kurâm ir sweschas winu ceraschas un paraschas, komehr tâs paschas uniwersitates teologijas kandidati no Latweeschu tautibas ir peespeesti klejot pa Wahzu kolonijâm eekschejâs gubernâs, waj ari pa daschadam israiditu luteranu kolonijâm Sibirijâ — beidsamajâ laikâ iswehrâs par wisas muhsu tautas protestu pret luteranu basnizas leetâ tagad pastahwoscheem masas dakinas — kaut ari waldoschâs schkiras, Wahzu elementa, schauri-tautiskeem prasijumeem.

Saprasdami minetâ tautas protesta dsiło nosihmi, tautas, kura wehlâs peepaturet sawu religiositati, un no otras puses noteesadami pastahwoscho nazionalistisk-egoistisko, politisko patronata teesibu peekriteju eenemto stahwokli, mehs stahdam winam pretim sawu pamata nosazijumu:

II. Schobrihd Kursemê pastahwoschà patronata teesiba jaatzel aiss religiosas un tikumiskas dabas eemesleem, nesskatotees uz to, waj schis instituts likumigs waj nelikumigs.

Uz scho apswehrumu pamata un eewehrojot to, ka neskatotees uz to, ka patroni beeschi pahrkahpj 774. panta 1. punktu I. d. XI. Sehj. Lik. Swod., tautas religiosas audsinaschanas leeta peeder publisku teesibu laukâ, kuras regulè walsts un kuras newar buht par priwatas teesibas preekschmetu, kuras ihpaschneeks, saudedams scho teesibu, war pagehret noteiktu naudas atlihdsibu par to, mehs nahkam pee slehdseena, ka:

III. Kursemes gubernâ pastahwoschà patronata teesiba jaatzel wispahrigâ walsts labâ, bes kaut kahdas materialas atlihdsibas tà nosauzameem patroneem.

Patronata peederiteji aisrahda uz to, ka „patroni" atteikschotees, jo winu tiesibas tiktu atzeltas, no peepalihdsibas pee basnizas uzturreschanas, zaur ko basnizu pastahweschana tapschot apdrohdeta materialâ sinâ. — Schahdam aisrahdijumam naw nekahda pamata. Naw ko schaubitees, ka tee simti tuhkstoschu draudses lozekku, kuri lihds schim laikam bija atstumti no kaut kahdas lihdsdalibas pee sawa paschu tizibas leetas, lai gan nesuschi nesalihdsinami leelaku daku nodokku basnizai par labu, nekà winu patroni, wehlak nems jo dsihwaku dalibu, tà ka basnizu eenahkumi no schâs puses pawairosees. No otras puses nemot, muischneekeem uz likuma pamata usliktà nodokku nasta basnizai par labu newar tikt pehz winu eeskata nedz pahrgrosita, nedz atzelta, kà wini to domâ. Nodokli, kuri pastahwejuschi lihds 28. dezembra d. 1832. g., guk uz paschàm muischàm kà realnastas, kuru pahrgrosischana neatkarajàs no priwatpersonu eedomàm (713. un 714. panti XI. sehj. Lik. Swodâ un 1320. panta III. d. Weetejôs Lik.).

No tam atrisinam sawu beidsamo tehsi:

IV. Patronata atzelschana nepadaris sliktaku, bet turpretim gan uslabos ari weetejo basnizu materialo stahwokli.

(Turpmak beigas.)

No ahrsemèm.

Strihds starp Kreewiju un Japanu.

Kreewija un Japana jau ilgaku laiku wed farunas, lai nokahrtotu jautajumus par tirdsneezibas un swejas noteikumeem tahlajôs austrumôs. Pehz jaunakajàm sinàm schaks farunâs radusschees bihstami fareschgijumi, tadehk ka Japana usstahdot tahtahdus prasijumus, kahdus Kreewija nekad newarot ispildit, nepasemodamàs Japanas un zitu walstju preekschâ. Tà peem. Japana prasot: brihwu kugoschanu uz Amuras upes, teesibu west bes muitas Japanu prezes lihds pat Baltijas juhrai, swejas teesibu Sachalinas peekrastê, teesibu Japaneem eemantot semes ihpaschumus Sibirijâ u. t. i. Ahrleetu ministra Izwolska stahwoklis zaur scheem fareschgijumeem tapis wisai gruhts. Japanu prasijumus winsch noteikti atraidijis, taischu no brunotas sadursmes winam jaiswairàs. Daschi laikraksti ar scheem fareschgijumeem web sakarâ sinu, ka Keisara Majestatenule peenehmis audienzê grahfu Witti. Ziti atkal runà no Anglijas un Amerikas eejoukschanàs strihdû starp Kreewiju un Japanu. Reisê ar to nahk sinas par Japanas leelisku brunoschanos un leelu karaspehka sapulzinaschanu Laotungas pussalâ. Tà tad tahlajôs austrumôs atkal fazekàs draudoschi mahkoni . . .

No Austrijas. Pehz ilgeem strihdeem Austrijas tautas weetneeku nams isgahjuschâ nedelâ peenehmis projektu par wispahrigu, weenlihdsigu un teeschu balsu teesibu eeweschanu. Radikalo Wahzeeschu un radikalo Tscheku-puhles projekta peenemschanu wismaz wehl nowilzinat bijuschas weltigas, tadehk ka Poki zeeschi pabalstijuschi waldibu.

No Seemeļ-Amerikas. Pluhdu breesmas. Arizonas walstî, kahdam dambim sagruhstot, noslihkuschi 60 zilweki; no pluhdeem ispostita labakà pilsehtas daka, Arizonas-Metskas dselszeka lihnija nostalota juhdsèm tahlâ garumâ. Saudejumi milsigi.

No Kihnas sino, ka uz Kiang-Si un Hu-Nan prowintschu robeschàm [illegible] es nopeetni nemeeri, kuri audzinati ahrsemneekus.

No eekschsemèm.

No Peterburgas. Muischneezibas aisstahwju kongress Peterburgâ uz komitejas preekschlikumu peenehmis schahdu resoluziju: „Lai buhtu eespehjams nodibinat normalu laukkaimneezisku dsihwi, kà ari personas un mantas neaiskaramibu un lai semê atkal nodibinatos kahrtiba, tad ir nepezeeschami wajadsigs: 1) nodibinat stingru likuma un teesibu autoritati, welkot pee stingras kriminalatbildibas musinatajus, pogroma sarihkotajus, laupitajus, bedsinatajus u. t. t., 2) darit postitajeem, bedsinatajeem un tomlihdsigeem par peenahkumu, atbildet ar sawu ihpaschumu par ispostito mantu. Winu manta, semes ihpaschumu neisnemot, pahrdodama spaidu zeká wairaksolischanâ; 3) atlihdsinajumu zeetuscheem ismaksà kronis, kas sawukahrt atteezigàs sumas peedsen no semneekeem, kuri peedalàs pee pogroma.

— **Prahwa kara kugu eskadres padoschanàs leetà.** „Telegr. ogent." sino, ka Kronschtates ostas marines teesas sewischkà sehdê 22. nowembrî eesahkts isteesat apsuhdsibu par Kreewijas eskadres padoschanos eenaidneekam Japanas juhrâ 1905. gada 15. maijâ. Apsuhdsetas pawisam 78 personas, kuras isschkirtas trihs schkirâs. Galwenee wainigee, senakais eskadres preekschneeks Nebogatows un brunu kugu komandeeri Smirnows, Grigorjews, Lischins un Schwede, apsuhdseti uz marines lik. 279. p. pamata.

— **Juhrleetu ministris,** kà „Strana" sino, eesneedsis preekschlikumu, kurâ aprahdits, ka tuhlit wajadsigs kertees pee kaujas flotes buhwes.

— **Kara wirsteesa** pahrgrosijuse Rigas kara teesas spreedumu, ar kuru semneezes Teewais un Meter par skrodera Kanepa aplaupischanas mehginajumu bij noteesatas pirmà uz 5 un otra uz 8 gadi pee spaidu darbeem, peespreesdama pirmajai 8, otrai 12 gadi pee spaidu darbeem.

No Maskawas. „Pet. tel. ag." sino, ka **spreedums pagahjuschà dezembra brunotàs sadumposchanàs leetà** tagad no apelazijas teesas taisits 100 § tizis atmests un wisi apsuhdsetee uz 123. § pamata atsihti par wainigeem. Bes tam wehl apwainoti Newdomskis par slepkawibu un Grigorjews par slepkawibas mehginajumu; pirmais noteesats uz 8 gadeem un otrs uz 2 gadeem 8 mehn. pee spaidu darbeem. Uz weenu lihds trihs gadeem arestantu rotâ noteesati: Mirskis, Nowikows, Lasarews, Smirnows, Mirnows, Jasnogorskis, Kalaschnikows, Milows, Wjukows, Koslows, Grisunows, Butusows, Jakowlews un Stepanows. Pahrejee 16 apsuhdsetee attaisnoti.

No Warschawas. Apzeetinati Poku sozialistu kaujas organisazijas lozekli. Beidsamâs deenâs apzeetinati, kà „Pet. tel. ag." sino, no Warschawas slepenpolizijas wairak kà 30 Poku sozialistu kaujas organisazijas lozekli, kuri peedalijuschees pee wesela rindas teroristigu darbu: polizijas eerehdnu slepkawibàm, krona monopola pahrdotawu aplaupischanàm, konwoja komandas preekschneeka Jakowlewa nogalinaschanas u. t. t. Bes tam apzeetinati Schihdu maisneeku profesionalàs saweenibas biroja lozekli, pee kam atrasts leels baudsums aisleegtas literaturas, wairak tuhkstoschu marku bahwanu lasischanai un daschadi ziti dokumenti.

No Irkutskas. Leela sahdsiba. „Telegrafa agentura" sino, ka Irkutskâ naktî uz 24. nowembri pa apakschsemes gatwi no Irkutskas selta kausescharas laboratorijas issagts 4 pudi un 23 mahrz. selta, 90,000 rubku wehrtibâ. Selts stahwejis kara spehka apsargatàs paglabaschanas telpàs. Pee apakschsemes gatwes strahdats masakais weenu mehnesi ilgu laiku.

No Kischinewas. Apgabala teesa isspreedusi prahwu pret redaktoru Kruschewanu, kuru awises „Bessarabskaja Schizn" redaktors Sacharows bij apsuhdsejis mehlnesibas dehl. Sahle bijusi pahrpildita Kreewu tautas sabeedribas lozekleem. Kamehr teesa eegahjuse taisit spreedumu, kahds no minetàs sabeedribas lozekleem, Globatschews, eesitis Sacharowam ar duhri gihmi. Kruschewans noteesats uz 7 deenàm arestâ un kahdâ otrâ gadijumâ par islaistu „ussaukumu kristiteem", lai boikotè Schihdus, tam peespreests 200 r. leels naudas sods.

Widseme.

Widemes prowinzialpadomê, kà Rigas laikraksti sino, 22. nowembrî apspreests jautajums par realnastu jeb klauschu weenlihdsigu isdalischanu uz wiseem semes ihpaschumeem. Apakschkomisijas isstrahdatais projekts schai leetâ weenbalsigi peenemts. Turpretim asas debates sazehlis adwokatu Leo un Loritza preekschlikums, lai pagaidam klauschu islihdsinaschanu isdaritu tuhlit, eekams semes wehrtescharas darbi pabeigti. Schis preekschlikums beidsot ar 25 pret 18 balsim atraidits.

23. nowembra sehdê apspreests skolu jautajums. Nahzis wispirms apspreeschanâ widus skolu jautajums. Tanî no apakschkomisijas bij isstrahdats un gandrihs weenbalsigi peenemts un prowinzialpadomei eesneegts sekoschs preekschlikums:

„Teesiba, dibinat skolas ar wisu preekschmetu pasneegschanu weetejàs walodàs, peeschkirama tikpat priwatpersonàm, kà komunàm ar noteikumu, ka walsts teesibas peeschkiroschi eksameni noturami taîs walodàs, kurâs pasneegta mahziba. Kreewu wolodai jabuht sewischkam mahzibam preekschmetam, un winas ismahzischanàs peeteekoschi janodroschina. Atklaht tahdas skolas ar walsts teesibàm war ar tautas apgaismoschanas ministra atkauju."

Pret scho projektu usstahjees tautskolu direktors Wiljews, kursch aisstahwejis wajadsibu, ka wiseem eksameneem, kuri dod walsts teesibas, janoteek walsts walodâ.

Winam atbildejuschi daschi padomes lozekli, kuri aisrahdijuschi, ka walsts interese wisupirms prasot peeteekoschas isglihtibas eeguhschanu, kura eespehjama tikai tad, kad wisa mahzibas pasneegschana ar sekoscheem eksameneem noteekot mahtes walodâ. Kreewu walodas ismahzischanàs pee tam peeteekoschi warot tikt nodroschinata.

Aisklahti nobalsojot par apakschkomisijas preekschlikumu, tas peenemts ar 42 pret 3 balsim.

29. now. sehdê isspreests tautskolas jautajums. Pehz sehdes atklahschanas gubernators pasinojis, ka winam no daschem padomes lozekleem eesneegts jauns pilnigaks projekts, neká bij isstrahdats apakschkomisijâ. Pee projekta sastahdischanas peedalijuschees wisu grupu galwenee noteikumi, kà „Rig. Aw." si

1) Mahzibas waloda tik pat skolàs ir mahtes waloda. Kr zibas preekschmets.

2) Tautskolu pahrwald waldiba

3) Tautskolas ir k un pareistizigeem sewi preeksch otras konfesi sewischku skola, issch behrnu usnemschana skolu waldes sinu. skolu pahrwalde p zigàm skolàm. T

4) Tautskolu apmekleschana obli (kura lihdsinajàs schana naw obligo no pagasteem, bet w sats pabalsts no sem skolu usturreschana noteek zu

5) Semakà skolotoja alga ir

Schim projektam pretojàs tautskolu direktors Wiljews. Winsch pogehreja preeksch tautas apgaismoschanas ministrijas preekschstahwja weetejàs skolu pahrwaldês teesibu, zaur sawu protestu un pahrsuhdsibu apturet winu lehmumu ispildischanu. Ari preeksch Kreewu walodas winsch prasija leelakas teesibas. Bet Wiljewam pretojàs wisu grupu representanti: swehr. adw. Gr. fswalds, pilsehtas galwa Brakmans, landrats barons Pilars, landmarschals barons Meyendorfs un semneeku preekschstahwji Kahrklinsch un Baltinsch. Beidsot augschejais projekts aisklahti balsojot, tika peenemts ar 38 pret 4 balsim.

Pehz tam Grofswalds lika preekschâ, ka pee projekta eesneegschanas tiktu aisrahdits uz wajadsibu, nodroschinat tautskolotajeem teesibu uz pensiju un algas pawairojumu wezumâ. Scho preekschlikumu pabalstija landrats fon Oettingens, un padome to weenbalsigi peenehma.

No Rigas. Jauns schaufmigs asins darbs pastrahdats atkal pee kahda luteranu mahzitaja. No Doles sino Rigas laikraksteem, ka 23. nowembrî, ap plkst. 8 wakarâ, 4 wihreeschi eebrukuschi mahzitaja Taurita dsihwoklî, sagrahbuschi kalponi un kamehr to weens turejis, pahrejee 3 eegahjuschi mahzitaja rakstamistabâ, kur nahwigi eewainojuschi mahzitaju ar 3 schahweeneem. Pehz tam wini eegahjuschi pee mahzitaja kundses un atprasijuschi naudu un eerotschus. Wineem eedoti 1½ rbl. un 1 rewolwers, pehz kam wini aisgahjuschi. Mahzitajs nomiris pehz kahdas stundas. Winam eeschautas 1 lode galwâ, 1 weerês un 1 kreisajâ rokâ. Weens no kaundareem bijis maskojees, bet 2 no teem, kà „Rig. Aw," brahli Jehtabs un Mahrtinsch Seebergi pasihti. Wini aissteiguschees uz Rigu.

Tà tad muhsu dsimtenes postitaji sawôs breesmu darbôs nerimst un nerimst. Nedz winu sirdsapsinu nospeesch newainigu zilweku asinis, nedz wini ko behdâ par to, ka wini ar sawu rihzibu issauz pàr saweem brahleem jaunas soda ekspedizijas. Ar waras darbeem isplatit schaufmas un apjukumu meerigo eedsihwotaju starpâ, tas winu ahrprahta mehrkis.

Jaunais breesmonu upuris sakneedsis tikai 36. muhscha gadu un atstahjot laulatu draudseni ar masu behrnu. Winu peeskaitija pee spehjigakajeem Widsemes mahzitajeem no jaunakàs paaudses un ar deewwahrdu sinibàm winsch bij reti dsili eepasinees. Wairak gadus winsch wadija sche isnahkoscho teologisko laikrakstu „Mittheilungen und Nachrichten".

Kà „Rigas Aw." sinotajs peemetina, breesmu atgadijums ustrauzis un dusmu ihgnumu sazehlis wisâ draudsê; jo zeen. mahzitajs tizis no wisas draudses godats un sirsnigi mihlots kà pasemigs, ne lepns dwehseku gans. Naw bijuse neweens mahjina, neweens gods, kur winsch luhgts buhtu atteizees, neeewehrojot kà kura turibu. Tagad nu ar nospeestàm kruhtim wisi gaidot — kas nu buhs? — Wahzu laikraksti sino, ka par slepkawàm turot diwus brahkus Wehbrantus un kahdu Swirkali.

No Rigas. Apzeetinats anarkists. „Now. Wr." rakstu, ka 23. nowembrî nejauschi Rigâ apzeetinats no polizijas jau sen melletais jaunais anarkists, senakais Jelgawas real-skolneeks walstspadomneeka Bekajewa dehls, kursch beidsamâ laikâ bij peedalijees pee daudsàm teroristu rihzibàm. Winsch issazijis, ka tas esot koti meerâ, ka eekluwis polizijas rokàs, jo lihdschinejà pahrmainu pilnà dsihwe ar wisàm sawàm breesmàm un nelahbdsibàm tam esot galigi apnikusi. Win... sirdigeem isteikumeem bijuschas winsch ari issazijis, k ka tam dsihwe ar r lai no wina at weena eewainots.

— **Rigas a** polizijas palihdsib ir apsuhdsets kà gada kriminalsot kura winam sag

— **Aresti.** sehtas dakàs isdar personas. Starp n kuri usbrukuschi Kus tscham. Winus no brî Rigâ tikuschi apzeeti. Pauls (22 gadus wez Sarkewitschs (24 g

hanas noluhkâ daschadeem wei-
Winus schajâs deenâs no-
schâm finâm esot ari ap-
ndu wadonis Grischka

komanditbeedribas
gs, kâ „Rig.
stahjuschees is
s minetâs
als un
aridsan

Tgblt."
, Berga
Teich-
steno ih-
wairak-
teem teek
omehr teek
ju. Teich-
se un pehde-
„Zihnas" isdewejs.
drukatawu, bet Ulmanis
jau preeksch ilgaka laika pahrdewis un pats dsihwo tagad
spilk. Pehz tam tipografiju usnehmis Teichmanis, sem
firmas ari wina wadita lihdſ schim laikam. Brega
jibâ wina esot jau ilgak par gadu un jadomâ, ka wisu scho
tu winâ ir tikuse drukata aisleegta literatura. Nesen atpa-
ak Brega nomas kontrakts bijis notezejis, bet winsch tomehr
finajis paturet winu sawâs rokâs, lai gan administrazija tam
bijuse pretim. Starp zitu drukatawâ atrasti uſ woska papihra
nowilkti weetejo pristawu paraksti, organisaziju un pagastu
seegeli un nahwei nolemto faraksti, kur minets ari zentralzee-
tuma preekschneeks par sliktu apeeschanos ar politiskeem. —
„Zihna" ir isnahkuse pawisam 57 numurôs. Pirmais numurs
parahdijâs 1904. gada martâ un pehdejais — 57. numurs 17.
nowembri 1906. Peezdesmitais isnahkschanas jubilejas numurs
bija drukats 14,000 eksemplarôs sch. g. 15. septembrî, 51.
numurs isnahza taisni pehz 8 deenâm, bet 52, 53, 54 un 55.
numuri tika drukati zitâ drukatawâ un krita polizijas rokâs.
Pehdejee 56. un 57. num. bij drukati atkal Berga basarâ un isnahza
kahrtigi — pirmais 10. un otrais 17. nowembrî. „Zihnâ" tika
kwitetas ari eenahkuschâs naudas sumas un saukti wahrdâ
speegi. Wehl japeesihmê, ka ar Teichmana drukatawu atrasta
tikai weena no tâm weetâm, kur „Zihna" teek drukata. Jo ir
loti labi noprotams, ka ne wisi „Zihnas" un tapat ari „Strahd-
neeka" un „Soldatskij golosa" numuri ir drukati te. Naw
domajams ari, ka J. Bregis buhtu „Zihnas" redaktors un
waditajs. jo preeksch tam winsch par maz isglihtots. Winsch
nebijis nekas wairak, kâ drukatajs. „R. Wed." raksta, ka
Bregis pehz kratischanas arestets.

— **Walsts domes wehleschanu** leetâ „Rig. Aw." sino,
ka schimbrihscham tâ sauktais progresiwais bloks
esot sastahdijees bes sozialdemokrateem. Pee wina peedalâs se-
koschas grupas: Latweeschu demokrati, Latweeschu progresisti,
Kreewu kadeti, Schihdu kadeti, Leischu progresiwâ grupa, Poku
progresiwâ, Igaunu progresiwâ grupa. Bloks ari jau spreedis
par balsotaju skaitu, kahdu katrai no minetâm grupâm atlauts
eeweetot kopigâ kandidatu listê. Kâ sinams, no wisas Rigas
zekami 80 balsotaji. Schos nu bloks pagaidam isdalijis seko-
schi: Latweeschu demokrati un progresisti usstahda 30, Kreewu
kadeti 17, Schihdu kadeti 13. Atlikuschâs 20 weetas no-
lemtas preeksch zitâm grupâm. Schee skaitli wehlak waretu
pahrgrositees, ja bloks tomehr atrastu par wajadsigu, noslehgt
kompromisu ar sozialdemokrateem, un ja tahds kompromiss tam
buhtu eespehjams. Lihdſ schim sozialdemokrati uſ to negribe-
juschi eelaisties, bet warot buht, ka progresiwajam blokam isdo-
schotees tos peeluhgt. Augschmineto internazionalo kandidatu
listi un wisu progresiwa bloka agitaziju aisstahwet pret Lat-
weeschu listi, usnehmuschees loikraksti „Balss" un
„Muhsu Laiki".

— **Apzeetinati bumbu isgatawotaji.** Kâ Rigas laik-
raksti sino, polizija schinis deenâs apzeetinajusi kahdas 5 per-
sonas, kas atsinuschâs, ka nesen dsihwojuschas Elisabetes eelâ
№ 22, kur isgatawojuschas bumbas un zitas spridsinoschas
las, bet pehz nelaimigâs eksplosijas atstahjuschas scho
kli un lihdſ schim dsihwojuschas sem peenemteem wahr-
daschadôs pilsehtas apwidôs. Apzeetinato wahrdi wehl
dariti sinami.

o Zehsim. Noteesati. Rigas laikraksti sino, ka Drustu
slepkawa Pauris 24. nowembrî no lauku kara teesas
kopâ ar kahdu Sarinu un Paegli.
ohi pehdejee uſ
wus dalib-

g." sino,
juma no-
hlerts,
zeetinats,
ar flinti,
kahda zita
sehrwe
gschanas kopâ
bija sakerti.
agahjuscho peekt-
eks Jehkabs
ini sawâ dsihwoklî

Walujewa eelâ № 26, kuru winsch weens pats apdsihwojis, kahds klauwejis pee aisslehgtâm nama durwim un prasijis, lai laischot eekschâ. Kad Ahbolinsch jautajis, kas tur esot, tizis atbildets „Muhsejs," pehz kam winsch ari klauwetaju eelaidis ekschâ. Eenahzejs israhdijees par sweschu wihreeti widejâ auguma, apmehram 35 g. wezu, un apjautajees, waj A. esot tas, ko winsch meklejot. Kad A. uſ to atbildejis ar „ja," sweschneeks apsehdees pee galda. Tad winsch iswilzis no kabatas rewolweri un jautajis Ahbolinam, waj winsch „jau eepasinees ar kahdu brauniņu" un pee tam isschahwis uſ A. Lode nelaimigajam A. eeurbusês kreisajôs sahnôs, koti tuwu pee sirds. Slepkawa bes ihpaschas steidsibas aistahjis sakumstoscho upuri, kursch nogahdats uſ slimnizu. Ahbolinsch apmehram 26 g. wezs un peederigs pee Kasdangas pagasta.

No Kuldigas. Leepajas apgabala teesas kriminalnodala, kâ „Latw." sino, tur 16. nowembrî isteesajusi prahwu pret 23 gadus wezo Mikeli Meesi, 19 gadus wezo Jehkabu Meesi un 20 gadus wezo Edwartu Krastu. Pagahjuschâ gada 21. dezembra naktî Schwahrdes pagasta Dikeneeku mahjâs eegahjuschi 6 nepasihstami wihreeschi, peesehjuschi saimneeku pee gultas, saimneezi pee galda un 20 gadus wezai meitai Madleenai G. sasehjuschi rokas, aisbahsuschi muti un tad pastrahdajuschi pee winas waras darbus. Pehz tam aiseedami, breesmoni mahjneekeem wehl scho to nolaupijuschi. No wiseem seschem isdewees zaur usshmeschanu dabut rokâ tikai trihs augscham minetos. 16. nowembrî wini teesati Kuldigâ no Leepajas apgabala teesas kriminalnodalas. Teesaschana notikusi aiſ slehgtâm durwim. Wisi trihs atsihti par wainigeem un noteesati uſ 8 gadeem pee spaidu darbeem. Pehz spreeduma pasludinaschanas noteesato mahtes un mahsas sazehluschas tahdu breesmigu brehkschanu un kleegschanu, ka teesai zitu prahwu isteesaschana bijusi japahrtrauz. Abi noteesatee Meeschi esot brahli. — Taî paschâ deenâ isteesata ari wehl apsuhdsiba par usbrukumu Zeezeres masajai muischai, kur pagahjuschâ gada 1. oktobrî, ap pulksten 11 naktî, eeradusês brunota laupitaju banda, sastahwoscha no 8 wihreem un wadita no Jehkoba Meescha, kursch wispahri kâ bandu wadonis esot — pehz daschu nostahstijuma — rihkojees pa Saldus apgabalu, ar waru peespeesdams laudis, winam peebeedrotees un padotees wina rihzibai. Apsuhdsetee par wainigeem neatsinuschees un wisi attaisnoti. — Ta pate teesa tad wehl noteesajusi Leel-Eseres pagasta lozekli Frizi Kasparu, 23 gadus wezu, par waras darbu pastrahdaschanu pee 20 gadus wezas meitas scha gada aprika mehnesî Wahrmas pagastâ uſ 6 gadeem pee spaidu darbeem.

No Tukuma aprinka. Behgot noschauti. 24. nowembrî, kâ „B. T." sino, Jaunpils pagasta semneeki Palde, 18 g. wezs un Tupuls, 30 g. wezs, kuri apzeetinati behſ daschadâm rewoluzionarâm noseedsibâm, westi no Tukuma uſ Irlawu, lai no tureenes winus suhtitu uſ Jaunpili nopratinaschanai. Zelâ, Irlawas kroga tuwumâ, tee mehginajuschi behgt, kas wineem ari gandrihſ buhtu isdewees, jo konwojs tuhlin neleesojis eerotschus, bet mehginajis tos dsihwus sâkert. Tâ ka tas neisdewees, saldati raidijuschi uſ wineem wairak schahweenu, zaur ko abi behgki nonahweti.

No Talsu aprinka. Nelaimes gadijums. Naktî uſ isgahjuscho zeturtdeenu Matkules saimneeks J. brauzis uſ pilsehtu ar labibas wesumu; peepeschi wesums eegahsees grahwî un usstritis wirsû pascham saimneekam. Peesteiguschees laudis, kâ „B. Tgzt." sino, atkrahwuschi maisus, bet saimneeku atraduschi jau beigtu.

No Dobeles aprinka. „Balt. Tgztg." sino, ka daschcem Tetelmindes un Osolmuischas pagasta lozekkeem peesuhtitas beidsamâ laikâ **draudu wehstules.** Mineto pagastu weetneekeem rajona preekschneeks pasinojis, ka ja kahds no draudu wehstulês mineteem draudeem tikschot ispildits, pagasteem uslikschot leelu sodu; bes tam wairakas apsihmetas personas titschot israiditas.

No Salâs draudses. Behrnu eeswehtischana. Swehtdeen, 19. nowembrî, weetejâ basnizâ eeswehtija behrnus — sehnus. Mahzitajs silti sajustôs wahrdôs lika eeswehtameem pee sirds, nelozitees pehz katra wehja. Kâ zeka speeki turpmakâs dsihwes gaitâs katris eeswehtamais dabuja jauno deribu. Beigâs mahzitajs Seesemana kgs konstateja reebigo faktu, ka weens no pehrngada eeswehtameem sawu jauno deribu pahrdewis tanî paschâ deenâ turpat basnizas preekschâ par 10 kap. un tad, welnischki smaididams, kopâ ar saweem beedreem eegahjis Basnizas krogâ. Un ir ari behdigi, ka labai dakai no nupat kâ pee draudses peeskaititajeem pirmais gahjums ir uſ krogu — rumeletees, kâ saka. Zaur to isnahk, ka daschcm labam gribot negribot basnizâ eeguhtais jaukais eespaids un derigee padomi atminâ tik lihdſ kroga sleegsnim. —sbr—

No Lejas-Kursemes. „Latw." raksta: Leela doka schejeenes skolu stahw tukschas. Pagastu waldes gan nopuhlejâs, sadabut skolotajus, bet sekmes pee tam israhdâs wahjas. Tâ Wirgus pagastam pehz ilgâm puhlêm laimejâs sarunat kahdu skolotaju L., lai nahk pee wineem. Tas ari beidsot atnahza un eesahka skolu, bet jau treschâ deenâ to apzeetinaja un aisweda uſ Grobinu zeetumâ, bet skola stahw tukscha, kâ stahwejuse. Ari Aiswiku pagastam pehz ilgâm puhlêm un meklleschanâm beidsot pahris nedrku atpakal isdewâs salihgt kahdu Muzeneeku par skolotaju. Bet ari te bija tahds pat liktenis: tuhlin to apzeetinaja un aisweda projam, un skola stahw atkal tukscha. Isleetodami tahdu laimigu apstahkli, kur pagasta skolas stahw tukschas, bes skolotajeem, weetejee Wahzeeschi sparigi ween rihkojâs uſ wahzisku tautskolu atwehrschanu uſ laukeem, lai waretu atkal uſsahkt pahrwahzoschanas politiku. Wahzu tautskolas nodomats dibinat, kâ dsirdams, Kasdangâ, Preekulê, Wainodâ, Gramsdâ un wehl zitur. Tâ ka Wahzeeschu uſ laukeem, isnemot paschus muischneekus, naw sche itin nekahdu, bet muischneeku paschu behrni jaunatweramajâs Wahzu tautskolâs mahzitees tatschu neees, tad skaidra leeta, ka schis jaunâs pahrwahzoschanas eestahdes nodomatas weenigi Latweeschu behrneem. Tâ ka muischu laudis, jebschu Latweeschi, tomehr buhdami no kungeem atkarigi, speesti eestahtees dibinamâs Wahzu beedribâs, tad, saprotams, ka teem buhs jasuhta sawi behrni ari schinîs Wahzu tautskolâs. Tâ Kreewu tautskolu weetâ stahsees Baltijas gubernâs nu Wahzu tautskolas. Ka schis Wahzu tautskolas tagad no pirmâ gala saukſees par „priwatskolâm", tas, protams, neko nenosihmê — leetas saturs paleek tas pats.

No Jelgawas.

Deewkalposchanas Sw. Annas basnizâ no 1. lihdſ 6 dezembrim. Swehtdeen, 3. dezembrî deewgaldneeki plkst. 1/28 no rihta, deewkalposchana plkst. 2 pehz pusd., mahz. Meinhards. Behrnu deewkalposchana Kalweeschu basnizâ plkst. 1/11 pusd., mahz. Seebergs. Ussaukti: Karlis Heinrichs ar Olgu Emiliju Greese; Toms Renz ar Lisetti Matilde Sprudzan; Adolfs Johans Ries ar Mariju Dobrschinsky; Janis Kaspars Jukums ar Matildi Sprogis; Jahnis Muischneeks ar Luisi Lakmut. Miruschi: Olga Weronika Kutscheran 4 1/2 g. w.; Katrihne Podin dsim. Stehrstin 55 g. w.; Dahws Gustaws Sihpols 2 1/2 g. w.; Dore Miodla 86 g. w.; Mihle Pihladſ dsim. Boitman 36 g. w.

Dahwanu eenahzis preeksch jaunâs basnizas: 42 r. 15 k.

Walsts domes wehleschanu leetâ saweem lasitajeem atgahdinam, ka lihdſ **2. dezembrim** jaeesneedſ aprinka wehletaju komisijâm suhdsibas par nepareisibâm un islaidumeem wehletaju sarakstôs. Tâ tad pats pehdejais laiks, kur katram balsteesigam Kursemes eedsihwotajam japahrleezinâs, waj wina wahrds teescham ari atronâs wehletaju sarakstâ un waj tas pareisi eerakstits.

Kara teesa isteesajusi 24. nowembrî apsuhdsibu pret semneeku Jahni Wehrdinu par eerotschu atnemschanu. Pagahjuschâ gada 4. dezembrî Jahnis Wehrdinsch un tagad jau nomiruschais Kahrlis Meschitis eeraduschees Kaiwes muischâ, Tukuma aprinkî, un atprasijuschi saimneezei Minnai Rewald skapju atslehgas, peesawinajuschees diwas pistoles un weenu flinti un tad aisgahjuschi. Wehrdinsch neatsinees par wainigu, jo muischâ eerotschu nemaz nebijis. Teesa atsinusi apsuhdseto, 33 gadus wezo Jahni Wehrdinu par wainigu un noteesajusi uſ 4 gadeem katorgâ. — Otrâ apsuhdsibâ saukti pee atbildibas semneeki Frizis Dselssgalwis un Anzis Brisons, par slepkawibas mehginajumu. Scha gada 22. julijâ ap pulksten 9 rihtâ pee Abawas meschâ 3 nesinami zilweki schahwuschi ar flintêm uſ baronu Klopmani, lai gan netrahpidami. Par laundareem apwainoti Frizis Dselssgalws un Anzis Brisons, kuri apzeetinati. Wini atsihti par wainigeem un noteesati uſ 6 gadeem un 8 mehn. katorgâ.

Celauschanâs sahdsiba. Leelaka celauschanâs sahdsiba isdarita, kâ „Balt. Tgsztg." sino, naktî uſ 25. nowembri schejeenes pulkstentaisitaja Mowscha Rubinsteina weikalâ Katoku eelâ № 48. Nesinami laundari uslaususchi wina pulkstenu pahrdotawu un issaguschi no tureenes selta un sudraba leetas, kâ: pulkstenus, kehdes, gredsenus u. t. t. kopwehrtibâ par 730 rbl. Noteekot zihtiga pakalmekleschana.

Apzeetinati sagki. Isgahjuscho zeturtdeen pehz pusdeenas, kâ „B. T. sino, polizijas eerehdni apzeetinajuschi 2. pilsehtas eezirkni semneekus Jehkabu U., Juri D. un semneezi Lati D., kuri preeksch ilgaka laika Lestenes pagastâ iskahda schkuhna issaguschi daschadas mantibas, ap 290 rbl. wehrtibâ.

Wisjaunakâs sinas.

Peterburgâ, 26. nowembrî. Michaila maneschâ notureja Kreewu tautas saweenibas sapulzi, pee kuras nehma dalibu ap 15,000 personu. Pehz Dubrowina, Purischkewitscha un Kronstates Jahna runâm, kurâs runataji aisrahdija uſ bijuschâs walsts domes usmuſinoscho darbibu un paskubinaja uſ weenprahtibu pee wehleschanâm, wina eminenze biskaps Sergejs kopâ ar Kronstates Jahni eeswehtija saweenibas karogus un notureja aisluhgumu par Keisara nama labklahjibu. Pehz tam notika swehtswinigs gahjeens, pee kam, walstshimnu un garigas dseesmas dseedot, karogus nesa uſ kahdu weetu, kur tos paglabâs. Gahjeenu pawadija gorodowoji jahschus un kahjâm. Kahrtiba netika trauzeta.

No Rigas sino „Rig. Rundsch.", ka sestdeen Orlas dselszeku issuhtiti 29 politiski nose[illegible] un pirmdeenas rihtâ pa Rigas-Pleskawas dselszeku [illegible] tim 17 is Murawjewas atkal atbraukuschi.

Wladiwostokâ, 26. nowembrî. Zeetuma p[illegible] neeks Plemjanikows, kursch preeksch 3 deenâm bij atstahjis sawu mahju, bes pehdâm pasudis. Wakar zeetuma tuwumâ atrada wina parades uniformu, sobenu un zepuri.

Parisê, 9. dezembrî (26. nowembrî). Frantschu garidsneeziba dabujusi no Romas pawehles, pehz kurâm winai naw jaeewehro formalitates, kahdas noteiktas likumâ par sapulzêm. Tahdôs apstahklôs pehz 26. dezembra katra deewkalposchana isskatisees kâ likuma pahrkahpums.

Isdew. un redaktors: Latw. Dr. Beedr. tagadejais presidents **Th. Doebner.**

Redaktors: **J. Weissmanis.**

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawâ.

Mana

azu flimniza

Rigâ, Suworowa celâ № 2. Runas stundas no pulkst. 10—1 un 5—6.

Dr. med. G. Reinhards.

Pasta celâ № 38.

Wezmahte Z. Schönfeld.

Pabeigušu kursu Sw. Peterburgas **Keisariskajâ akuŝeru (behrnu sanehmeju)** un **seeweeschu flimidu institutâ.**

Wisâs grahm. bodîs dabonama Wezâ un jaunâ

Laika grahmata

uf 1907. gada.

J. F. Steffenhagen un dehls Jelgawâ.

---

50 rublu

pateizibas algas,

tam, kas usrahda Meschneeku Dekschna saimneekam Wilim Blaschgim nakti no 16. uf 17. nowembra sch. g. **nosagtus sirgus: 1. raudu kehwi** 5. g. weza, sihmes: uf wirskuhpu masa balta strihpa, wideja auguma, wehrtibâ 100 rbl. 2.) **melnu sirgu** 8 g. wezu, sihmes: labâs pakalschkahjas nags lihdſ wehsim balts, abôs sahnôs retas baltas spalwas, pakalschkahju nagu gali zaur kahju klapeschanu strupi nodilušchi, wehrtiba 100 rbl.

Meschneekôs, 21. nowembrî 1906. g.

чр. Прокульнъ.

Jelgawas Laukſaimn. Beedrib. Krahschanas-Aisdoschan. Sabeedr.

zaur scho issludina par nederigu,

suduſchu peeteiktu

noguldijuma sihmi no 23. now. 1905. g. sem № 7772 uf 100 rbl. leela. **Pehz triju mehneschu** notezeschanas, tiks minetâs sihmes weetâ isdots **weenigi derigs duplikats.** **Walde.**

Schuweja D. Busch

peenem darbus no laukeem, pagatawo kleites un wirsjakas. Jelg., Kangihseru celâ № 31, sehtâ.

Mahzeklis

war peeteiktees pee segleneeku meistera **Sirstiena** Jelg., Leelajâ celâ № 55.

Mahzeklis

war peeteiktees mechanistâ un atslehdsneeku darbnizâ, Jelg., Katoku celâ № 21. Atslehdsneeku meistars

Chr. Biemans.

Uz renti waj pusgraudeem

teek atdotas **Bramberges Leel-Kauschenieku** mahjas no Jurgeem 1907. gada.

Leetotas mehbeles

dabunamas pirkt Jelg. Skrihweru celâ 24, pee segleneeka **A. Puhla.**

Kairu deenu swaigs

gatas cewahrijums

(Kopskâse) dabonams Jelgawâ, Strihweru celâ № 58 bodê, pee **K. Krastin.**

„Aumals"

Dobelê

peenem **apstellejumus** uf **„Latweeschu Awisêm".**

Leepajas zeen. publikai,

ka manâ weikalâ, pee tirgus,

Latweeschu Awises

dabujamas ari

pa numureem.

Maksâ 3 kap. numurs.

Augstzeemibâ

Am. Voegeding.

Leetus apgehrbus no Wulkolinellas drehbes,

Pahrwelkamos (Nakidki) skoleneem, dahmâm u. kungeem,

Pahrwelkamos suhrmaneem,

Jakas,

Mantelus un t. t.

lehti peedahwâ:

Mag.

J. Hertela

apteek. preeschu pahrdotawe

Jelgawâ, Pasta celâ № 13.

Jelgawas Latweeschu pilsehtas draudses pagaidu walde,

ar scho daridama sinamu, ka **basnizwaldes** un **draudses weetneeku wehleschanas** ir noliktas uf **swehtdeenu 3. dezembrî pulksten 6 wakarâ** Jelgawas Latweeschu beedrikas namâ **Leelajâ celâ № 3,** leek preekscha schahdus kandidatus:

a) Basnizwaldei:

Bergmans Gederts	Landsbergs Georgs
Brihdags Schanis	Mühlenbachs Frizis
Bungsche Janis	Pauluks Karlis
Eulenbergs Eduards	Renebuschs Peters
Freimans Kristaps	Schlofsbergs Jehkabs
Hanschkinewitzs Kristaps	Widbergs Jahnis.

b) Draudses weetneekôs:

Arajs Jahnis	Ruduls Jahnis
Baltinsch Karlis	Schanowskis Jahnis
Berris Karlis	Schneiders Jehkabs
Dischlers Janis	Sihpols Janis
Dutschkens Peters	Smilga Indrikis
Fischmeisters Jehkabs	Strautsels Pawils
Graudinsch Karlis	Sturms Pauls
Kasinsch Jahnis	Tikums Janis
Klabats Jehkabs	Weissmans Jahnis
Kundsinsch Pauls	Wilks Gederts
Pahns Krischjahns	Weissbergs Janis
Pukits Jehkabs	Wessmans Peters.

Bez tam no draudses lozekleem likumigâ kahrtâ likti preekschâ schahdi kandidati:

a) **basnizwaldê:** Grünbergs Karlis, Kasinsch Juris.

b) **draudses weetneekôs:** Feldtmans Kristaps, Duklaus Juris.

Pagaidu basnizwaldes preekschneeks:

K. Pauluks.

Ihstâs Maskawas schahwetâs

desas

peedahwâ

A. Loginows,

kolonialpreschu un **wihna** tirgotawa **Jelgawâ.**

A. Wihksnes

grahmatu un rakstamleetu pahrdotawa

Stukmanôs

peenem **apstellejumus** uf **„Latweeschu Awisêm".**

Wez-Auzê

Latweeschu Awises

pa numuram pahrdod W. Schmidt kga jaunajâ maises weikalâ pee tirgus platscha, pascha namâ.

Numurs maksâ 3 kap.

A. N.

Bogdanowa

tabakas fabrik. noliktawa

Jelgawâ, Katoku celâ № 12, eewehlê wislabakâs papirosu tschaulites (hilses) ir pascha auto-mech. fabrikas

„Sankt Gotthard,"

starp tâm: koka kastitês par 500 un 250 gab., kâ ari **Berlines** 100 gab. ar dahwanu katrâ kastitêun „Zarskija" ar glihtu walsts ehrgli.

Smarschiga tabaka: **Express** № 18 1/4 ℔ 40 kap., 1/8 ℔ 20 kap. **Express** № 8 1/4 ℔ 28 k., 1/8 ℔ 14 kap. Teizami papirosi: **Egiptes** 10 gab. 6 kap., **Barskija** 10 gab. 3 kap., **Bogatir** 20 g. 5 k. **Maikapara** spezial-tabakas **Swesda** № 40, № 30 un № 1 nepahrspehjama labuma.

Jauneklis Amerikâ

kam naw bijis isdewibas eepasihtees ar tauteetêm, wehlâs sewim dsihwes beedreni, un tadehl **prezibas noluhkâ** wehletos **sara stitees** ar Latwju jaunawâm. Apsola uf wehstulêm atbildet un wehstules lihdſ ar gihmetni luhdsu suhtit uf sekoschu adresi: **U. S. of America. Bangor Maine 52 May Street Mr. A. O.**

100% Aistaupa 100% Beidsamâ laika leelâs konkurenzes dehl un lai isplatitu leelaku daudsumu pulkstenu, kuru mums leelaks krahjums noliktawâ, pee katra semak aprakstita pulkstena pastelleschanas **mehs dodam par welti lihdſ kolekziju no 10 wehrtigeem** un **derigeem preekschmeteem:** 1) **ahdas portmon.,** no weena gabala, ar 7 nod. mekan. slehdſ. 2) **stempeli** pr. wahrda, tehwa un famil. w. 3) pudel. krahsas, 4) **kehdi** nikeka un schatlena, waj **dahmu kakl. kehdi no jaunselta.** 5) **breloku,** 6) **Seemischk. mazinu** preeksch pulkst. aissarg. 7) Metal. stereoskopu „Imperial" 8) 20 bildes pr. stereosk. 9) Nasiti waj saleekamas schkehres no ahrſ. tehr. „Solingen" waj Dr. Kocha mundstiki, 10) **Selta gredſ.** 56. prowes, waj ahdas zig. etw. waj degli „Edison" isp. sehrkoz. weetu. — **Amerikas selta** pulkst. neisschkir. un naw sliktaks par dahrgu selta pulkst. ar 3 wahk. rbl. 6.25 k., 7.25, 8.50, un 10 r. 50 k. **Melna kodinata tehrauda** pulkst. kungu waj dahmu, bez wahkeem 5.25 un 5 r. 75 k. tahds pat ar wahk. 6.25 un 7 r. 75 k.; tahds pat bez wahk. enkura „Росконъ" 5 r. 2à k. waj lab. enkura 7 r. 25 k., 8 r. 75 k. un 9 r. 75 k., tahds pat **8 deenigs,** uswelk. 1 reis ned. bez wahk. 10 r 25 k. ar wahk. 12 r. 50 k., tahds pat ar **modinataju** un **muhschigu kalend.,** kursch rahda datumu, deenu, mehnescha wahrdu un mehnescha laikus 10 r. un 10 r. 75 k. **Sudr. pulkst. 84 prow.** ar 3 wahk. usw. ar atsl. 10 r. 15 k., 12 r. 75 k., 15 r. un 19 r. 50 k. Tahds pat „Remontuar" 10 r. 95 k., 13 r. 50 k., 16 r. un 20 r.; tahds pat **8 deenigs** usw. 1 reis ned. bez wahk. 12 r. 50 k. ar wahk. 15 r. **Galda pulkstens** 4 stubrains, skaisti isstr. ar muziku, spehlê 2 gab. tikai 6 r. 50 k. **bez peedewâm. Muzikas kaste** „Simfonija" spehlê dsejas, dseesm. operas no labak. kompon. tikai 3 r. 25 k. **Tualetes spoguls** ar pulkst. un muziku, skaisti puleer. tikai 6 r. 50 k., 7 r. 50 k. un 8 r. 50 k. Pulkst. XX. wislab. konstr. mekan. un galw. uf 8 gad. Pastel. ispilda tuhlit un apsinigi. Teek issuhtiti kopâ ar besmaksas premiju par pastel. sumu, bez eepr. eemaksas, uf pehzmaksu (налож. плат.) Lu dsam adreset: Торг. Экспорти. Дому Тва Парижскій „Лувръ", Варшава 139. P. S. Kas eesuhta wisu sumu eepreeksch waj eemaksu ne masak par 3 rbl. **dabu wehl prehmiju** 1) elektr. kab. lamp. waj 2) spalwas kahtu „Universal" rakst. bez tintes waj 3) Wehrtig. rakstamleetas.

Monarkiski-Konstituzion. partija Kursemê.

Tikai zaur wisuapdomigu pilsonu saweenoschanos war tikt panahkta darbaspehjiga walstsdome. Tapehz top wisi lihdspilsoni bez kahrtas- un tizibas iischkirschanas uaizinati peeweenotees monarkiski konstituzionelai partijai Kursemê, kura nopeetni par to ruhpesees, ka pee nahkamâm wehleschanâm taptu iswehleti tahdi deputati, kuri puhlesees kopâ ar Waldibu ispest zauri walstij un dsimtenei tik wajadsigas reformas, lai reis pee mums rastos atkal meers un saderiba. Tai noluhkâ partijas waide ir eerihkojuse Zehra weesnizâ (ee-eja no Skrihweru eelas, telefons № 303) wehleschanas kantori, kursch buhs atwehrts sahkot no 27. nowembra s. g. darbdeenâs no pulkst. 11—1 pusdeenâ no 5—7 pehz pusdeenas, un pasneegs padomus wehleschanas sinâ un peenems peeteikschanos pee monarkiski—konstituzionelâs partijas Kursemê. Peeteiktees pee minetâs partijas war ari pee apakschâ mineteem preekschneezibas lozekleem, kuri ir:

Barons Ropp—Bikstôs, presidents. Upes-celâ № 8. Swehrinats adwokats J. Schiemann, wizepresidents, Swehtes-celâ № 17. Tirgotajs Hall, kafeers, Leelajâ-celâ № 14. Barons Hamilkar f. Fölkersahm Upes-celâ № 14. Franz Runtzler, Pasta-celâ № 21. Glahsneeku meistars Grunau, Pasta-celâ, № 15. Muzischneeku apr. preekschneeks H. f. Bach, Pasta celâ № 42. Archiwa Direktors O. Stavenhagen Aleksandra-prospektâ № 7. Podneeku meistars Wiese konstantin-celâ № 6. Adwokats E. Wiebeck, raksturwedis Palejas-celâ № 3.

Nupat isnahza un wisâs labakâs grah

Agronoma J

Lau

Kabat

pee

Schogad
teksta ar ceda

Kalendara
labots un papil
neezîskas grahma
un daschadu aisr
saimneekam, bet
daschadu jautajeen
klapes 30 kap.; ar klap
peesuhtot à 10 kap. wairat.

Atkalpahrdewejeem kreetus rabats.

Leelumâ dabujams **agronoma J. Bissenieka** weikalôs: Ri Leelâ Kehninu celâ Nr. 29 un **Jelgawâ,** Katoku celâ Nr. 46.

„Semkopja" ekspedizija.

Zeeminsch

garigs mehneschraksts, ar **peesuhtischanu par gadu 75 kap.** Apstellejumi uf **nahkoscho 1907. gadu** teek luhgti atsaunot, greeschotees pee isdeweja **M. A. Lapina.**

С. Петербургъ, Переславская улица домъ № 1. М. А. Лаппину.

Jelgawas schirmju fabrika,

Jelgawâ, Pasta celâ Nr. 5,

peedahwâ leelâ iswehlê **dahmu, kungu** un

leelus brauzamus

leetus sargus.

Peenem **apstellejumus** uf jauneem schirmjeem, uswelk **jaunu drahnu,** kâ ari sk dara ahtrâ laikâ **wisus pahrlabojumus.**

Karlis Hahne.

Pilniga

ispahrdoschana

Jelgawâ,

baltajâ namâ, pee tirgus.

S. Sommerfelds.

Katram isdewiba daudſ naudas aistaupit !!!

„Jakor" sabeedribas fabrikas noliktawa, issuhta pa pastu masâs dalâs par fabrikas zenâm sekoschu prezi:

№ 601. Frantschu schewiotu „Rube", wisjaunakâs modes un praktisku drehbi wihreeschu uswalkeem, melnas krahsas, zauraustu balteem waj krahsaineem pawedeeneem, strihpâs waj ruhtis. 4 1/4 arsch. leels gabals preetsch kunga uswalka par **4 rbl. 75 kap.**

№ 602. Tahda pat drehbe augstaka laduma, 4 1/4 arsch. leels gabals preetsch wihreeschu uswalka par **6 rbl. 75 kap.**

№ 603. Tahda pat drehbe pirmâ laduma, 4 1/4 arsch. leels gabals preetsch wihreeschu uswalka par **9 rbl.**

№ 618. Wisujaunakais! Frantschu kamgarna stofs „Monpelijê", loti elegants, austs tumschi ruhtains un zaurauns ar tikko saredsameem sihda pawedeeneem sekoschâs krahsâs: tumschi peleka, tumschi granata, tumschi oliwâ. 4 1/4 arsch. par **11 r. 50 k.**

№ 619. Labakas kwalitates „Monpolijê" gabals. 4 1/4 arsch. par **12 rbl. 50 kap.**

№ 625. Wisujaunakais! Angku schewiots „Hamilton austs eleganti un skaisti rainâs ruhtîs Angku gaumâ. 4 1/4 ar par **11 rbl.**

№ 700. Tuhks preetsch kungu un dahmu mehteleem paletose m melns, tumschi peleks un tumschi granata; 2 arsch. pl **3 rbl. 25 kap.** par arsch. **Augstaka labuma** par arsch. **3 r 75 kap.** un **4 rbl. 75 kap.**

Wisas augschâ minetâs [illegible] lihdſ eepakajumu par wel
Ja pastellê 3
pirzejs dabu

Bez r
teek apmai
jam: ch
rakstit a

Ki

Peenem

„Latweesc

J. Ro

grahmatu pa
Leelajâ celâ, K

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla.